

תנ"ך

לבתי ספר עצמאיים

על פי תכנית הרפורמה ללמידה משמעותית

הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה: שתיים.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה פרקים.
פרק ראשון	—	עיון בתורה (בראשית, דברים)	—	(16x3)	—	48 נקודות
פרק שני	—	עיון בנביאים ראשונים	—	(9x4)	—	36 נקודות
פרק שלישי	—	בקיאות בספרים יהושע, שופטים,				
שמואל א, שמואל ב			—	(16x1)	—	16 נקודות
סה"כ	—					100 נקודות
- ג. חומר עזר מותר בשימוש: תנ"ך שלם ונקי, בלי פירושים ובלי תוספות.
- ד. הוראות מיוחדות: בפרק השני יש לענות על פי אחד הפרשנים: רש"י או מצודת דוד.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב כטייטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
רשום "טייטה" בראש כל עמוד טייטה. רישום טייטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!

המשך מעבר לדף ◀

השאלות

פרק ראשון — עיון בתורה (בראשית, דברים) (48 נקודות)

ענה על שלוש מן השאלות 1-5 (לכל שאלה — 16 נקודות).

1. בראשית, כ', י"ז - כ"א, ז'

א. לפי רש"י, מדוע תפילת אברהם על אבימלך (כ', י"ז-י"ח) נסמכה לפסוק "וה'פקד את

שרה" (כ"א, א')?

(5 נקודות)

ב. הסבר לפי רש"י:

— "כל השמע יצחק לי" (כ"א, ו').

— "מי מלל לאברהם" (כ"א, ז').

(6 נקודות)

ג. "היניקה בנים שרה" (כ"א, ז').

מהו הקושי במילה "בנים", ומהי התשובה של רש"י על קושי זה? (5 נקודות)

2. בראשית, כ"ד, כ"ט-ל"ו

א. "וירץ לבן אל האיש" (פסוק כ"ט).

לפי רש"י, מדוע רץ לבן?

(5 נקודות)

ב. "ויפתח הגמלים" (פסוק ל"ב).

מה רש"י לומד מפסוק זה על זהירותו של עבד אברהם ברכושם של אחרים? (6 נקודות)

ג. "ויתן לו את כל אשר לו" (פסוק ל"ו).

לפי רש"י, מה הראה העבד ללבן, ולמה הכרחי לפרש כך? (5 נקודות)

3. **בראשית, כ"ז, א'-ד'**

- א.** "ותכהין עיניו" (פסוק א').
 לפי אחד מן הפירושים של רש"י, הסבר מדוע כהו עיניו של יצחק. (5 נקודות)
- ב.** עיין בפסוק ב'.
 לפי רש"י, מדוע חשש יצחק דווקא עכשיו מפני יום מותו? (6 נקודות)
- ג.** "ועשה לי מטעמים" (פסוק ד').
 לפי ספורנו, מדוע ביקש יצחק מעֲשֹׂו שיכין בעבורו מטעמים? (5 נקודות)

4. **בראשית, מ"ז, כ"ח-ל"א**

- א.** עיין בפסוק כ"ח.
 לפי אחד מן הפירושים של רש"י, מדוע פרשה זו סתומה? (5 נקודות)
- ב.** "אל נא תקברני במצרים" (פסוק כ"ט).
 לפי שניים מן הפירושים של רש"י, מדוע ביקש יעקב שלא להיקבר במצרים? (6 נקודות)
- ג.** "ויאמר הַשְׁבֵּעָה לִּי" (פסוק ל"א).
 לפי רמב"ן, מדוע היה צורך בשבועה, הרי יעקב היה יכול לסמוך על יוסף? (5 נקודות)

5. **דברים, ל"ג, ז'-י"ב**

- א.** עיין בפסוק ז'.
 לפי רש"י, ציין שנ אירועים עתידיים הנרמזים בברכה ליהודה. (5 נקודות)
- ב.** עיין בפסוקים ח'-ט'.
 לפי רש"י, כתוב שנ עניינים המייחדים את שבט לוי משאר השבטים. (6 נקודות)
- ג.** "לבנימן אמר" (פסוק י"ב).
 לפי רש"י, מדוע הברכה לבנימין סמוכה לברכה ללוי, ומדוע הוקדמה הברכה לבנימין לברכה ליוסף? (5 נקודות)

פרק שני – עיון בנביאים ראשונים (36 נקודות)

ענה על ארבע מן השאלות 6-11 (לכל שאלה – 9 נקודות; לכל סעיף – 3 נקודות).

שים לב: בשאלות שבחרת, יש לענות על פי אחד הפרשנים: רש"י או מצודת דוד.

6. יהושע, ו'

א. "ויריחו סגרת ומסגרת" (פסוק א').

מה הכפילות בפסוק זה מלמדת?

ב. "והיתה העיר חרם" (פסוק י"ז).

הסבר מדוע.

ג. הסבר את קללת יהושע בפסוק כ"ו.

7. שופטים, ה', א'-ז'

א. "אנכי לה' אנכי אשירה" (פסוק ג').

הסבר את הכפילות של המילה אנוכי בפסוק ג'.

ב. עיין בפסוקים ד'-ה'.

איזה מאורע היסטורי מוזכר בפסוקים אלה, ומדוע הוא מוזכר?

ג. עיין בפסוק ו'.

לפי רד"ק, הסבר לָשֵׁם מה שמגר בן ענת ויעל מוזכרים בפסוק.

8. שמואל א, ג', א'-י"ד

א. "ונר אלקים טרם יכבה" (פסוק ג').

הסבר דברים אלה לפי אחד מן הפירושים של רד"ק.

ב. מהו השוני בניסוח בין הדברים שעלי שם בפי שמואל לפי פסוק ט', ובין התשובה של

שמואל לה' לפי פסוק י'? מהו ההסבר לשוני זה?

ג. עיין בפסוק י"ד.

מדוע בני עלי אינם יכולים לכפר על עוונם בקרבנות, וכיצד היה אפשר לכפר על העוון?

9. שמואל א, כ"א, ח'-ט"ז

- א. "ושם איש... נעצר לפני ה' ושמו דאג האדמי אביר הרעים" (פסוק ח').
מה היה התפקיד של דואג האדומי, ומה הוא עשה בנוב?
- ב. "הנה היא לוטה בשמלה אחרי האפוד" (פסוק י').
באר את המילה "לוטה", והסבר את משמעות הביטוי "אחרי האפוד".
- ג. הסבר את דברי אכיש "חסר משגעים אני" (פסוק ט"ז).

10. שמואל ב, ה', א'-י'

- א. עיין בפסוקים א'-ב'.
הסבר את שני הטיעונים בדבריהם של שבטי ישראל לדוד.
- ב. "כל מכה יבסי ויגע בצנור" (פסוק ח').
מהו ה"צנור", ומה ייעשה למי שייגע בו?
- ג. עיין בפסוק ט'.
מהו ה"מלוא", ומה בנה דוד?

11. שמואל ב, י"ד, א'-י"ד

- א. "וישלח יואב תקועה" (פסוק ב').
מדוע דווקא לתקוע?
- ב. בפסוק ד' כתוב פעמיים "ותאמר". מה היו דבריה של האישה באמירה הראשונה?
- ג. "וכמים הנגרים ארצה אשר לא יאספו" (פסוק י"ד).
באר את הדימוי "כמים הנגרים", והסבר מדוע האישה התקועית משתמשת בו.

פרק שלישי — בקיאות בספרים יהושע, שופטים, שמואל א, שמואל ב

(16 נקודות)

ענה על שאלה 12.

12. לפניך עשרה סעיפים (א-י), ובהם קטעי פסוקים.
- בחר בשמונה סעיפים, העתק למחברתך את האות המציינת כל סעיף שבחרת, וכתוב לידה על מי נאמרו הדברים, ובאיזה הקשר הם נאמרו (לכל סעיף — 2 נקודות).
- א. "והיה כל אשר יצא מדלתי ביתך החוצה דמו בראשו".
 - ב. "ויהיו חטבי עצים ושאבי מים לכל העדה".
 - ג. "והנה אדניהם נפל ארצה מת".
 - ד. "אז רפתה רוחם מעליו בדברו הדבר הזה".
 - ה. "נתן אלהינו בידנו את אויבנו ואת מחריב ארצנו".
 - ו. "וכעת מותה ותדברנה הנצבות עליה אל תיראי כי בן ילדת".
 - ז. "כי אין כמהו בכל העם".
 - ח. "ובאת אל המקום אשר נסתרת שם ביום המעשה".
 - ט. "והוא שכב על מטתו בחדר משכבו".
 - י. "ונאמן ביתך וממלכתך עד עולם".

בהצלחה!